

Vertaisarviointi – opetuksen katsastus

Opettajan mahdollisuudet saada kollegoiltaan palautetta opetuksestaan ovat perinteisesti hyvin pienet. Tosin tiimi- ja pariopetuksessa tämä on luontevaa. Useasti systemaattinen opetuksen havainnointi ja siitä annettava kehittävä palaute on vaikeaa. Tämä saattaa johtua siitä, että useat opetustilanteen tapahtumat, piirteet ja vaikutussuhteet ovat niin ”läpinäkyviä” ja tuttuja, että niiden havaitseminen on vaikeaa.

Tähän on koottu yksi malli opetuksen havainnoinnin apuvälineeksi. *Opetuksen katsastus* perustuu alun perin Engeströmin (1991) teokseen *Perustietoa opetuksesta*. Malli on muokattu TKK Opetuksen ja opiskelun tukiyksikössä <http://www.dipoli.tkk.fi/ok/palvelut/> ja edelleen Taikopedan näkökulmasta.

Opetuksen katsastus

OPISKELIJOIDEN TOIMINTA

- Seurasivatko opiskelijat opetusta?
- Esittivätkö opiskelijat kysymyksiä?
- Olivatko opiskelijat tunnilla loppuun asti?
- Tekivätkö opiskelijat jotain asiaankuulumatonta?
- Tekivätkö opiskelijat muistiinpanoja?
- Miten opiskelijat suhtautuivat opettajaan?

OPETUSMENETELMÄT JA OPETUSVÄLINEIDEN KÄYTTÖ

- Käyttikö opettaja erilaisia ja vaihtelevia opetusmenetelmiä?
- Aktivoiko opettaja opiskelijoita (esim. ryhmätehtävät, porinatuokiot tms.)?
- Mitä opetusvälineitä käytettiin?
- Miten opettaja hallitsi välineet, erityisesti yllättävissä ongelmatilanteissa?
- Oliko opetusvälineiden käyttö tarkoituksenmukaista?
- Rajoittiko tekniikka opettajan toimintaa? Miten?

INNOSTUNEISUUS JA SUHTAUTUMINEN OPISKELIJOIHIN

- Esittikö opettaja asiat elävästi ja innostavasti?
- Oliko opettaja itse kiinnostunut aiheesta?
- Miten opettaja suhtautui opiskelijoihin?

VUOROVAIKUTUS- JA ESIINTYMISTAITOT

- Puhuiko opettaja kuuluvasti?
- Millainen oli opettajan katsekontakti?
- Antoiko opettaja mahdollisuuden kysymyksiin ja kommentteihin ja miten hän vastasi niihin?
- Jäivätkö opiskelijat keskustelemaan opettajan kanssa tauoilla tai tunnin jälkeen?
- Miten opettaja piti yllä työrauhaa ja miten ratkaisi mahdolliset työrauhaongelmat?

OPETUKSEN ALOITUS JA LOPETUS

- Miten opettaja aloitti tunnin?
- Pyrkikö opettaja herättämään opiskelijoiden kiinnostuksen aiheeseen?
- Miten opiskelijat tulivat tunnille?
- Miten luennoitsija päätti tunnin?

OPPISISÄLLÖN ESITTÄMINEN JA HALLINTA

- Miten opettaja johdatteli aiheeseen?
- Oliko materiaali hyvin jäsenneilty?
- Korostiko opettaja pääkohtia?
- Viittasiko opettaja muihin luentoihin, materiaaleihin tms.?
- Määrittelikö opettaja keskeisiä käsitteitä?
- Havainnollistiko opettaja käsiteltäviä asioita, jos niin miten?
- Oliko sisällön esittämisessä mukana käytännön esimerkkejä tms.?
- Jaettiin tunnilla materiaalia? Millaista?

OPPIMISEN OHJAAMINEN JA ARVIOINTI

- Pyrkikö ja pystyikö opettaja huomioimaan opiskelijoiden tason?
- Tekikö opettaja kysymyksiä saadakseen selville oliko asiat ymmärretty?
- Sisältyikö tuntiin harjoituksia tai muita tehtäviä? Tarkastiko opettaja niitä jotenkin?